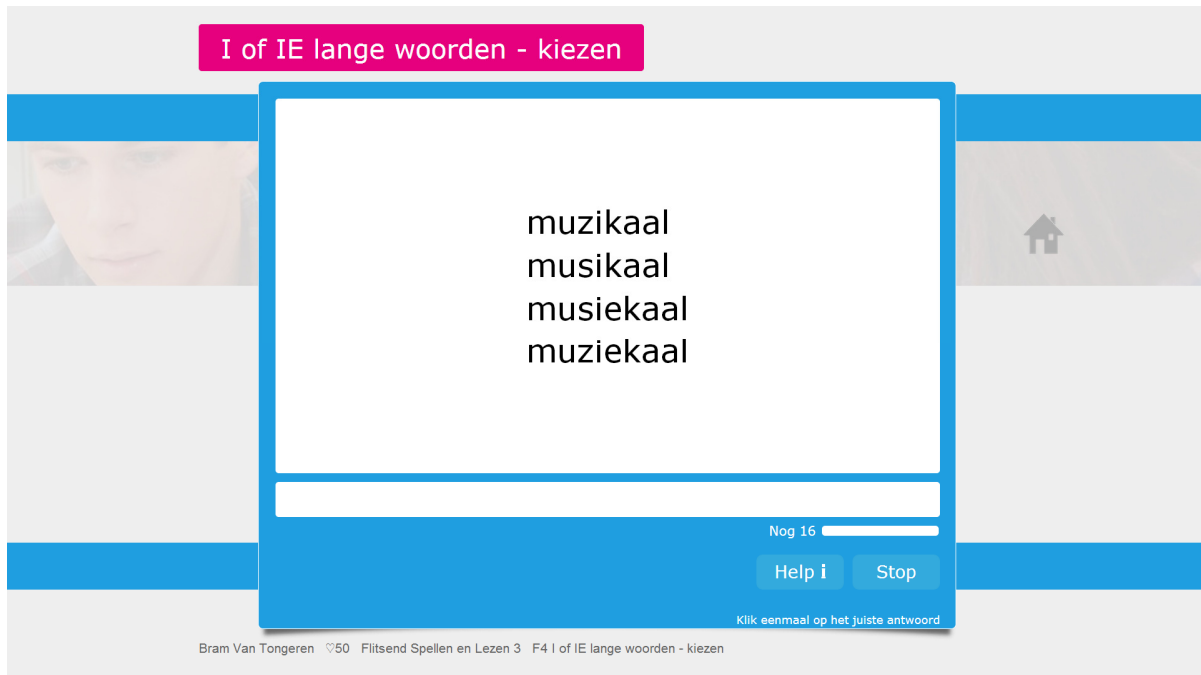

Flitsend Spellen en Lezen 3

Flitsend Spellen en Lezen 3 is gericht op het geven van ondersteuning bij het leren van Nederlandse woorden. Het programma heet 'Flitsend spellen en Lezen' omdat veelvuldig gebruik wordt gemaakt van de flitsaanbieding, zowel visueel als auditief (dictee), waarna de leerling het woord zelf moet reproduceren.

Doelgroep Flitsend Spellen en Lezen 3

Flitsend Spellen en Lezen 3 is gemaakt voor leerlingen in de groepen 5 t/m 8 van het basisonderwijs. Het kan ook remediërend ingezet worden voor leerlingen van het vmbo bbl en kbl, in het praktijkonderwijs en in de basiseducatie, in mbo 1 en mbo 2. Het is het vervolg op Flitsend Spellen en Lezen 2 en gaat door op de weg van het herkennen van steeds langere en steeds ingewikkelder woorden.

Omschrijving Flitsend Spellen en Lezen 3

Lezen en spellen zijn zeer complexe cognitieve vaardigheden. In tegenstelling tot lopen en praten moeten lezen en spellen aangeleerd worden via intensieve instructie, en meestal gebeurt dit op school. Op het eind van de basisschool hebben de meeste leerlingen goed leren lezen en spellen; er is echter ook een groep die achterblijft vergeleken bij leeftijdgenoten. Deze leerlingen hebben extra training nodig om voldoende vaardigheden te verwerven voor een goed maatschappelijk functioneren.

Vaak is 'meer van hetzelfde' voor deze kinderen niet genoeg. Er is een ándere, intensievere, meer fijnmazige en motiverender aanpak nodig om tot het niveau van beheersing te komen. Het programma Flitsend Spellen en Lezen kan gebruikt worden voor álle leerlingen die leren lezen en spellen, maar met name ook de achterblijvers zullen er door de directe interactieve individuele aandacht die het programma biedt, veel profijt van kunnen hebben.

Goede en slechte lezers onderscheiden zich van elkaar als het gaat om het snel herkennen van woorden zonder context. De problemen hiermee worden waarschijnlijk veroorzaakt door een tekort in het fonologische domein, waar letters moeten worden omgezet in klanken, en (voor het spellen) andersom.

Bekende woorden geven bij het lezen minder problemen dan onbekende woorden. In de loop van de leesontwikkeling kunnen leerlingen met een leesprobleem wel kennis van specifieke woorden opbouwen, maar daar is vaak veel oefening voor nodig. Na dat vele oefenen komt echter toch een directe verbinding tot stand tussen de woorden en hun representatie in het langetermijngeheugen, een verbinding is nodig voor de automatische woordherkenning bij vloeiend lezen. Fonologische en orthografische verwerking lijken elkaar wederzijds te beïnvloeden, maar zijn geen onafhankelijke componenten van woordherkenning. Wanneer het fonologische decoderen (omzetten van letters naar klanken) een probleem is - bijvoorbeeld bij dyslectische leerlingen – dan kan het helpen om een groter beroep te doen op de orthografie, het visuele woordbeeld. In recent onderzoek is gevonden dat er dyslectische leerlingen zijn met een grotere orthografische competentie. Die competentie kan worden ingezet bij het opbouwen van de woordenschat in het langetermijngeheugen, door Flitsend Spellen en Lezen te gebruiken.

Voor zwakke lezers is bij het lezen van hoogfrequente Nederlandse woorden niet zozeer de accuratesse een probleem alswel de snelheid waarmee de woorden herkend worden. Wanneer woorden aangeboden worden in een flits van 200 msec is een duidelijk verschil te zien tussen de prestaties van goede en zwakke lezers. Het opvoeren van de herkenningssnelheid via de computer kan een rol spelen bij de remediëring van dyslexie.

Onderzoek levert bewijs voor de hypothese dat kinderen met specifiek leesproblemen een ander profiel van fonologische en orthografische vaardigheden hebben dan jongere 'normale' lezers met hetzelfde leesniveau. Op orthografische taken (spelling) scoren ze echter vaak beter dan verwacht op basis van dat leesniveau. Dit kan wijzen op compensatieprocessen, die ertoe leiden dat zowel bij het lezen als bij het spellen toch een bepaalde graad van beheersing wordt bereikt. In het programma Flitsend Spellen en Lezen ligt bij veel oefeningen het accent op de visuele letter- en woordherkenning om daarmee het inzetten van orthografische compensatieprocessen te stimuleren. Het ontwikkelen van het snel herkennen van orthografische patronen is belangrijk voor het inhalen van achterstanden bij het lezen.

De leerlingen kunnen grotendeels zelfstandig met het programma werken en de werking is adaptief, d.w.z. het programma past zich aan aan de ontwikkeling die de leerling doormaakt. Onderdelen die nog niet worden beheerst, worden opnieuw aangeboden (zelfde stof, vaak andere inhoud) en zodra ze wel worden beheerst, gaat de leerling telkens vanzelf een stapje verder. Bij alles wat hij doet, ontvangt de leerling directe corrigerende of bemoedigende feedback van het programma. Instructie en de feedback zijn niet alleen visueel, maar ook auditief, met hoogkwalitatief ingesproken geluid (geen computerstem).

Zoals gebruikelijk in Muiswerkprogramma's is bij Flitsend Spellen en Lezen uitgegaan van rubrieken. Hieronder ziet u een overzicht van de verschillende rubrieken van Flitsend Spellen en Lezen 3.

Rubriek A	Voorbeelden
Voorvoegsels be, ge, ver, ont	bedrijf, geluk, verhaal, ontwerp

Achtervoegsels ig, heid, lijk, te	handig, heerlijk, valsheid, droogte
Rubriek B	
Regelwoorden D of T	hardheid, verstand, bezorgdheid
Rubriek C	
Regelwoorden BALKEN-BALLEN	balken, ballen, werken, wekken
Regelwoorden BALLEN-BALEN	ballen, balen, koppen, kopen
Regelwoorden HAARDEN-HALEN-HAKKEN	haarden, halen, hakken
Rubriek D	
woorddelen, enkel/dubbel	gevaren, ontbreken, stommititeit
woorddelen, enkel/dubbel, D of T	begaafdheid, plantaardig, elleboog
Rubriek E	
1/2 lg – Weetwoorden uitgang I of IE	knie, ski, herrie, taxi
2 lg – Weetwoorden I of IE	liever, liter, herrie, taxi
3 lg – Weetwoorden I of IE	kietelen, historie, bikini, spinazie
Rubriek F	
I of IE in lange woorden	assistent, benzine, fantastisch
Rubriek G	
Engelse woorden	cake, lady, make-up, grapefruit
Rubriek H	
Woord met C of K	crisis, vakantie, inspectie
Rubriek I	
Verkleinwoorden –je, -tje	kopje, knietje
Verkleinwoorden -pje, -etje, -kje	boompje, poppetje, harinkje
Verkleinwoorden speciaal	slaatje, autootje, hobby'tje
Rubriek J	
Opbouwwoorden	ministerraad, opbellen, vuurrood
Rubriek K	
Franse woorden	actueel, reportage, garage, eventueel

Rubriek L	
Meervouden –n, –en of –s	bananen, regels
Meervouden –‘s of –s	kiwi’s, hobby’s, lentes
Meervouden –en of –ën	belangen, knieën
Rubriek M	
Samenstellingen met –s-	dorpskern, stationsstraat
Samenstellingen met –en-	perensap, linzensoep
Samenstellingen met –e- of –en-	rodekool, knarsetanden

Rubrieken en oefeningen van Flitsend Spellen en Lezen 3

Rubriek	Naam oefening of toets	Oefenvorm
A Voorvoegsels be, ge, ver, ont Achtervoegsels ig, heid, lijk, te	1 Voorvoegsels - kiezen 2 Voorvoegsels - typen 3 Voorvoegsels - dictee (*) 4 Achtervoegsels - kiezen 5 Achtervoegsels - typen 6 Woorddelen - bouwen (*) 7 Woorddelen - dictee (*)	meerkeuze-flits-oefening open vraag-flits-oefening open vraag -oefening meerkeuze-flits-oefening open vraag-flits-oefening volgorde -oefening open vraag-oefening
B Regelwoorden D of T	1 Langere woorden D/T - kiezen 2 Langere woorden D/T - typen 3 Langere woorden D/T - bouwen (*) 4 Langere woorden D/T - dictee (*) 5 Lange woorden D/T - kiezen 6 Lange woorden D/T - typen 7 Lange woorden D/T - dictee (*)	meerkeuze-flits-oefening open vraag-flits-oefening volgorde-oefening open vraag-oefening meerkeuze-flits-oefening open vraag-flits-oefening open vraag-oefening
C Regelwoorden BALKEN - BALLEEN Regelwoorden BALLEEN - BALEEN Regelwoorden HAARDEN - HALEN - HAKKEN	1 BALKEN - BALLEEN - kiezen 2 BALKEN - BALLEEN - typen 3 BALKEN - BALLEEN - dictee (*) 4 BALLEEN - BALEEN - kiezen 5 BALLEEN - BALEEN - typen 6 BALLEEN - BALEEN - dictee (*) 7 HAARDEN - HALEN - HAKKEN - kiezen 8 HAARDEN - HALEN - HAKKEN - typen 9 HAARDEN - HALEN - HAKKEN - dictee (*)	meerkeuze-flits-oefening open vraag-flits-oefening open vraag-oefening meerkeuze-flits-oefening open vraag-flits-oefening open vraag-oefening meerkeuze-flits-oefening open vraag-flits-oefening open vraag-oefening
D 3 lg - Woorddelen, enkel/dubbel 3 lg - Woorddelen, enkel/dubbel, D of T	1 Drie lettergrepen - 1 - kiezen 2 Drie lettergrepen - 1 - typen 3 Drie lettergrepen - 1 - dictee (*) 4 Drie lettergrepen - 2 - kiezen 5 Drie lettergrepen - 2 - typen 6 Drie lettergrepen - 2 - dictee (*)	meerkeuze-flits-oefening open vraag-flits-oefening open vraag -oefening meerkeuze-flits-oefening open vraag-flits-oefening open vraag -oefening
E Weetwoorden uitgang I of IE	1 I of IE op het eind - kiezen 2 I of IE op het eind - typen 3 I of IE op het eind - dictee (*) 4 I of IE in het woord - kiezen 5 I of IE in het woord - typen 6 I of IE - alles - kiezen 7 I of IE - alles - typen 8 I of IE - alles - bouwen (*) 9 I of IE - alles - dictee (*)	meerkeuze-flits-oefening open vraag-flits-oefening open vraag -oefening meerkeuze-flits-oefening open vraag-flits-oefening meerkeuze-flits-oefening open vraag-flits-oefening volgorde -oefening open vraag-oefening
F I of IE in lange woorden	1 I in lange woorden - kiezen 2 I in lange woorden - typen 3 I in lange woorden - dictee (*)	meerkeuze-flits-oefening open vraag-flits-oefening open vraag -oefening

Rubriek	Naam oefening of toets	Oefenvorm
	4 I of IE lange woorden - kiezen 5 I of IE lange woorden - typen 6 I of IE lange woorden - dictee (*)	meerkeuze-flits-oefening open vraag-flits-oefening open vraag-oefening
G Engelse woorden	1 Engelse woorden kort - kiezen 2 Engelse woorden kort - typen 3 Engelse woorden kort - dictee (*) 4 Engelse woorden middel - kiezen 5 Engelse woorden middel - typen 6 Engelse woorden middel - dictee (*) 7 Engelse woorden lang - kiezen 8 Engelse woorden lang - typen 9 Engelse woorden lang - dictee (*)	meerkeuze-flits-oefening open vraag-flits-oefening open vraag -oefening meerkeuze-flits-oefening open vraag-flits-oefening open vraag -oefening meerkeuze-flits-oefening open vraag-flits-oefening open vraag -oefening